

**УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПУСКАНЕ НА ПАЗАРА НА ТОРОВЕ, ПОДОБРИТЕЛИ НА ПОЧВАТА,
БИОЛОГИЧНО АКТИВНИ ВЕЩЕСТВА И ХРАНИТЕЛНИ СУБСТРАТИ**

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с правилното прилагане на националното и Европейското законодателство в областта на торовете, Българската агенция по безопасност на храните счита за необходимо да Ви информира относно условията и реда за пускане на пазара или предлагане за продажба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати.

А. ЗАКОНОУСТАНОВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

I. Съгласно Закона за защита на растенията, на пазара се пускат торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати, които са регистрирани в Българската агенция по безопасност на храните. Регистрацията на торове се осъществява съгласно Наредба № 36 от 18 август 2004 год. за условията и реда за биологично изпитване, регистрация, използване и контрол на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати (*Обн. ДВ. бр.87 от 2004г.*).

При пускане на пазара, всяка партида тор се придружава от сертификат за качество.

Върху опаковките, етикетите и придружаващите документи на регистрираните торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати, се нанасят на български език следните данни:

1. вид на продукта;
2. маса и обем на продукта;
3. условия за съхраняване;
4. начин на прилагане;
5. наименование и адрес на управление на производителя;
6. наименование и адрес на управление на лицето, което пуска продукта на пазара;
7. дата на производство;
8. срок на годност;
9. регистрационен номер на продукта.

За всички торове - в допълнение към общите изисквания се посочва тип, търговска марка, декларирано съдържание на хранителни елементи в проценти и форма на хранителните елементи;

За органичните торове - в допълнение към общите изисквания се посочва процентното съдържание на органично вещество и общ азот, произходът на продукта и съдържанието на тежки метали;

За подобрителите на почвата - в допълнение към общите изисквания се посочва съдържанието на калциев оксид и/или магнезиев оксид, или други вещества, подобряващи физико-механичните и/или химичните качества на почвата;

За биологично активните вещества - в допълнение към общите изисквания се посочва активното вещество, регистрираната доза за употреба на готовия продукт, културата и фазата от развитието ѝ, през която се прилага.

Когато продуктите са в насипно състояние, данните се отбелязват върху придружаващите документи.

Течните торове се пускат на пазара с указания за температурата на съхранение и за предотвратяване на злополуки по време на съхранение, дата на производство и срок на годност.

II. На регистрация не подлежат:

1. Неорганични торове, притежаващи идентификационна маркировка "ЕО TOP". Маркировка "ЕО TOP" се поставя само в случаите, когато са изпълнени изискванията на Регламент (ЕО) № 2003/2003;

2. Отпадъчни продукти и утайки от пречистването на отпадъчни води;

3. Вторични земеделски или неземеделски продукти или продукти с естествен произход, дори и смесени помежду си, получени без химична обработка (например оборски тор, субстрат от червен калифорнийски червей, торф и др.),

III. Торове, предназначени за използване в биологичното производство, подлежат на регистрация, освен в случаите, изброени в т. II.

IV. Органични продукти с естествен произход, които са допълнително обогатени с минерални торове или са претърпели химична обработка, **подлежат на регистрация.**

V. Химични торове, към които са добавени органични хранителни вещества от животински или растителен произход, **подлежат на регистрация.**

VI. Торове, произведени в държава-членка или търгувани от държава-членка, които не носят маркировката „ЕО TOP“, **подлежат на регистрация.**

Информация относно нормативните документи, процедурата за биологично изпитване и регистрация и заявленията, които се подават в БАБХ, можете да намерите на сайта на БАБХ: www.babh.government.bg

VII. Торовете, които отговарят на изискванията на **Регламент (ЕО) № 2003/2003**, могат да бъдат обозначавани с маркировката „ЕО TOP“ и не подлежат на регистрация.

Маркировката „ЕО TOP“ не може да се използва за тор, който не отговаря на изискванията на Регламент (ЕО) № 2003/2003. В случай, че се установи неправилно поставена маркировка върху тор, който не отговаря на изискванията на регламента, БАБХ е в правото си да наложи санкция на нарушителите и да изиска този тор да бъде регистриран съгласно националното законодателство (Закон за защита на растенията).

Регламент (ЕО) № 2003/2003 обхваща **само химични (минерални) торове, без добавка на органични хранителни вещества от животински или растителен произход. Видовете торове, които могат да бъдат обозначавани като „ЕО TOP“, са изброени в Приложение I на регламента.**

Пълният текст на Регламент (ЕО) № 2003/2003 можете да намерите на следния линк:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2003R2003:20110309:BG:PDF>

Б. КОНТРОЛ

I. Контролът върху торовете, подобрителите на почвата, биологично активните вещества и хранителните субстрати и контролът за спазване изискванията на Регламент (ЕО) № 2003/2003 се упражнява от Българската агенция по безопасност на храните.

Контролът се осъществява съгласно разпоредбите на:

§ **Закона за защита на растенията.**

§ **Регламент (ЕО) № 2003/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година относно торовете (само за торовете с маркировка „ЕО TOP“).**

§ **Наредба №36 от 18 август 2004 год. за условията и реда за биологично изпитване, регистрация, използване и контрол на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати (Обн. ДВ. бр.87 от 2004г.),** за продуктите, регистрирани по националното законодателство.

II. На контрол за съответствие с обявените от производителя показатели подлежат всички видове торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати, включително и ЕО торовете. Служителите на БАБХ осъществяват контрол върху продуктите по отношение на техния състав, опаковане, етикетиране и придружаващи документи.

Когато се установи, че партида торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати са нерегистрирани, негодни за употреба или несъответстващи на обявеното в придружаващата документация или етикета, контролните органи на Българската агенция по безопасност на храните ги спират от продажба и употреба и разпореждат:

1. да бъдат изнесени от територията на страната за сметка на собственика;
2. да бъдат преработени от производителя до достигане на обявените показатели;
3. да бъдат унищожени за сметка на собственика, ако продуктът е опасен за здравето на хората, животните или околната среда.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Торовете, подобрителите на почвата, биологично активните вещества и хранителните субстрати се съхраняват и превозват при спазване на санитарно-хигиенните изисквания и на изискванията за пожарна и взривна безопасност по начин, който изключва увреждане на здравето на хората, животните и околната среда. Производителят/вносителят е длъжен да поддържа документация за произхода на продуктите за целия период, през който ги пуска на пазара, и две години след това.

Амониево-нитратните торове с високо съдържание на азот задължително трябва да се предлагат на краен потребител само в опаковано състояние. *(Амониево-нитратни торове с високо съдържание на азот са еднокомпонентни или сложни торове на базата на амониев нитрат, съдържащи повече от 28 на сто от масата на азот по отношение на амониевия нитрат.)*

При пускане на пазара на амониево-нитратни торове с високо съдържание на азот, всяка партида от тях се придружава със **сертификат за устойчивост на детонация**, издаден до

три месеца преди пускането им на пазара. Производителят/вносителят е длъжен да представи в Българската агенция по безопасност на храните резултатите от изпитването най-малко 5 дни преди пускането на продукта на пазара или най-малко 5 дни преди пристигането на тора на границата на Европейската общност при внос.

Лицата, които пускат на пазара или предлагат за продажба торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати в нарушение на законоустановените изисквания, носят административнонаказателна отговорност, съгласно разпоредбите на Закона за защита на растенията.

**За допълнителна информация можете да се обръщате към
отдел „Контрол на продукти за растителна защита и торове”,
Дирекция „Продукти за растителна защита и торове”, БАБХ**